

บทที่ 3

เงินเฟ้อ และการว่างงาน

เงินเฟ้อ

เงินเฟ้อคือ ภาวะที่ราคาสินค้าโดยทั่วไปมีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง การสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้มูลค่าของเงินลดลง แต่การเพิ่มราคาของสินค้าจะหมายถึง สินค้าทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจ แต่ถ้าขึ้นเพียงอย่างเดียวหรือเพียงสองสามอย่างจะไม่ใช่เงินเฟ้อ หรือ ภาวะการณ์ที่ระดับราคาสินค้าและบริการ โดยทั่วไปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นแต่เพียงเล็กน้อยเป็นปกติก็จะสร้างสิ่งจูงใจแก่ผู้ ประกอบการ แต่หากเพิ่มขึ้นมากและผันผวนก็จะสร้างความไม่แน่นอนและก่อให้เกิดปัญหาต่อ ระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการครองชีพของประชาชน และการขาดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

ในประเทศไทยเงินเฟ้อวัดจากอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ซึ่งเป็นดัชนีที่จัดทำโดยกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยคำนวณจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของราคาสินค้าและบริการต่างๆ ที่ผู้บริโภคซื้อหาเป็นประจำ โดยน้ำหนักของสินค้าและบริการแต่ละรายการกำหนดจากรูปแบบการใช้จ่ายของครัวเรือนซึ่งได้จากการสำรวจ

สาเหตุของการเกิดภาวะเงินเฟ้อ *ประการแรก* ต้นทุนสินค้าเพิ่ม ทำให้ผู้ผลิตต้องปรับราคาสินค้าขึ้น สาเหตุที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น อาทิ การเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงาน การเกิดวิกฤตการณ์ทางธรรมชาติ การเพิ่มกำไรของผู้ประกอบการ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้านำเข้าซึ่งอาจเพิ่มไปตามภาวะ ตลาดโลก หรือผลของอัตราแลกเปลี่ยน ต้นทุนการผลิตคือสิ่งที่ใช้พิจารณา นโยบายกำหนดราคาสินค้าและบริการ ถ้าต้นทุนเพิ่มขึ้นไม่ว่าจากค่าแรงที่เพิ่มขึ้น หรือราคา วัตถุดิบเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ราคาสินค้าต้องเพิ่มขึ้นด้วย ราคาสินค้าสูงขึ้นผู้บริโภคต้องจ่ายเงินมากกว่าเดิมทำให้ปริมาณเงินที่ไหล เข้าสู่ตลาดมากขึ้น

ประการที่สอง ความต้องการสินค้าเพิ่ม (ปริมาณที่ต้องการซื้อมากขึ้นทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น) หรือที่เรียกว่า แรงดึงทางด้านอุปสงค์ เกิดขึ้นจากระบบเศรษฐกิจมีความต้องการปริมาณสินค้าและบริการมากกว่าที่มี อยู่ในขณะนั้นๆจึงดึงให้ราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของความต้องการสินค้าและบริการอาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงิน การดำเนินนโยบายการคลังของภาครัฐบาล การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ในต่างประเทศ เช่นเมื่อพนักงานได้รับค่าแรงเพิ่มทำให้เกิดค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากขึ้นทำให้ความต้องการสินค้าเพิ่มมากขึ้น ก็

จะเป็นสาเหตุหลัก ดันให้เกิดเงินเฟ้อ หรือเมื่อภาคการผลิต ถ้าสินค้าราคาดีขึ้นก็จะมีคนเร่งผลิต สินค้าออกมาจำหน่ายทำให้ ต้องจ่ายค่าแรงในรูปของค่าล่วงเวลา ก็จะทำให้รายได้ ของพนักงาน เพิ่มขึ้นอีก ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะหมุนเป็นวัฏจักรผลักดันทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจแบบฟองสบู่ ในที่สุด เมื่อถึงจุด ๆ หนึ่งที่อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นเรื่อย ๆ ราคาสินค้าก็สูงขึ้นจนทำให้เกิดยุคข้าวยากหมากแพงสาเหตุที่ทำให้เกิดเงินเฟ้อ

การแบ่งชนิดของอัตราเงินเฟ้อ ตามหลักวิชาการจะแบ่งอัตราเงินเฟ้อเป็น 3 ประเภทคือ

1. เงินเฟ้ออย่างอ่อน คือ อัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นไม่เกินร้อยละ 5 (ทำให้เกิดแรงจูงใจในการลงทุน) มักจะเกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งถือว่าเป็นภาวะปกติและไม่มีผลเสียหายต่อภาวะเศรษฐกิจ แต่กลับจะส่งผลดีคือ ทำให้มีการกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจทางด้านการลงทุน การผลิต การจ้างงาน และรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น

2. เงินเฟ้อปานกลาง คือ อัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นเกินร้อยละ 5 แต่ไม่เกิน ร้อยละ 20 (สินค้าโดยทั่วไปราคาแพง) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการลงทุนและการผลิต เพราะต้นทุนการผลิตจะสูงขึ้น ทำให้ราคาสินค้าก็จะสูงตามขึ้นไป ประชาชนจะประสบปัญหาค่าครองชีพสูงขึ้น โดยได้รับความเดือดร้อนเรื่องราคา สินค้าแพง ดังนั้นรัฐบาลจะยื่นมือเข้ามาช่วยแก้ไขโดยใช้มาตรการทางการเงิน และการคลัง

3. เงินเฟ้ออย่างรุนแรง คือ การที่ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและเป็นไปอย่างกว้างขวาง โดยระดับราคาจะเพิ่มสูงขึ้นมากกว่า 20% ต่อปี ทำให้อำนาจการซื้อของเงินลดลงอย่างรวดเร็วมาก ซึ่งมักเกิดขึ้นในขณะเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ สงคราม หรือ รัฐบาลทำการพิมพ์ธนบัตรออกมาหมุนเวียนมากเกินไป อย่างเช่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ในเยอรมนี จีนและประเทศไทย ได้พิมพ์ธนบัตรออกใช้อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด จึงเกิดเงินเฟ้ออย่างรุนแรงจนทำให้ธนบัตรแทบจะไม่สามารถทำหน้าที่ชำระหนี้ ตามกฎหมายได้

ผลกระทบของเงินเฟ้อ

1. ผลต่อความต้องการถือเงิน ภาวะเงินเฟ้อจะทำให้ค่าของเงินลดลง เพราะเมื่อราคาสินค้าแพงขึ้น เงินเท่าเดิมจะซื้อของได้น้อยลงความต้องการถือเงินจะขึ้นอยู่กับการคาดคะเน ราคาสินค้า หรือค่าของเงินด้วย ค่าของเงินยิ่งต่ำ คนจะยิ่งพยายามถือเงินให้น้อยลง โดยจะมีการใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการมากขึ้น

2. ผลกระทบต่อรัฐบาล รัฐบาลมักจะได้รับประโยชน์จากภาวะ เงินเฟ้อ นั่นคือ ภาวะเงินเฟ้อจะทำให้ประชาชนมีรายได้ที่เป็นตัวเงินเพิ่มสูงขึ้น ถ้ารัฐเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า ก็จะเก็บภาษีได้มากขึ้น มีรายได้มากขึ้น ส่วนทางด้านรายจ่ายของรัฐบาลนั้นถ้าเป็นจำนวนที่คงที่ เช่น เงินเดือน, บำนาญ, เงินสงเคราะห์ต่าง ๆ รัฐก็จะได้ประโยชน์เพราะเงินนั้นมีค่าน้อยลง นอกจากนี้ถ้ารัฐมีการ

กั๊ยมีมากรัฐจะได้ประโยชน์ฐานะลูกหนี้ เพราะจำนวนเงินที่จ่ายในแต่ละส่วนจะมีค่าน้อยลง และเนื่องจากรัฐมีรายได้มากขึ้น การชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยจึงทำได้โดยไม่ลำบากในการเก็บรักษามูลค่า และเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนได้เลย

3. ผลที่มีต่อการกระจายรายได้ เมื่อเกิดเงินเฟ้อจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในการกระจายรายได้ของบุคคล เช่น

1) ผู้มีรายได้เป็นจำนวนเงินคงที่ตายตัวหรือรายได้ประจำจะเสียเปรียบ เพราะค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะสูงขึ้นเนื่องจากสินค้าแพงขึ้น แต่รายได้ที่เป็นตัวเงินยังคงเดิม หรือเพิ่มขึ้นน้อยกว่าอัตราเงินเฟ้อ เช่นข้าราชการ , ผู้มีรายได้จากบำนาญ ในขณะที่ผู้มีรายได้จากกำไร หรือมีรายได้เป็นตัวเงินที่เปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น พ่อค้า, นักธุรกิจ มักจะได้ประโยชน์เพราะสามารถขึ้นราคาสินค้าให้สูงขึ้นตามต้นทุนการผลิตหรือ อาจจะขึ้นราคาไปมากกว่าต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้ได้กำไรมากขึ้น

2) ลูกหนี้จะได้เปรียบในขณะที่เจ้าหนี้เสียเปรียบ เนื่องจากเงินที่นำไปชำระหนี้คืนนั้นมีอำนาจซื้อลดลง เนื่องจากค่าของเงินลดต่ำลงไปเรื่อย ๆ เพราะราคาสินค้าสูงขึ้น

3) ผู้ถือทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินแน่นอน เช่น เงินสด เงินฝากประจำ หุ้นกู้ จะเสียเปรียบ เพราะเงินลดค่าลงในขณะที่ผู้ถือทรัพย์สินที่มีราคาไม่แน่นอนมักจะเสียเปรียบเพราะราคาของทรัพย์สินมักจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ เช่น ที่ดิน อาคารบ้านเรือน เครื่องมือเครื่องจักร กักตุนสินค้าจะเห็นได้ว่าภาวะเงินเฟ้อจะทำให้การกระจายรายได้เป็นไปอย่างไม่ยุติธรรมมากขึ้น เพราะคนรวยจะยิ่งรวยขึ้น (เช่น พวกพ่อค้า ผู้ผลิต นักธุรกิจ นายทุน) ในขณะที่คนจนยิ่งจนมากขึ้น(เช่น ลูกจ้าง, กรรมกร, ข้าราชการ) ซึ่งถ้าหากผู้มีรายได้ประจำเหล่านี้ได้รับความเดือดร้อนเพราะค่าครองชีพสูง ก็อาจจะดิ้นรนเรียกร้องค่าแรงงาน, เงินเดือนให้สูงขึ้น ซึ่งถ้าทำได้สำเร็จนายจ้างก็ต้องจ่ายค่าแรงงานเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตก็จะสูงขึ้น ทำให้ต้องตั้งราคาสินค้าสูงขึ้นไปกว่าเดิม ภาวะเงินเฟ้อก็จะแรงยิ่งขึ้น และลูกจ้างเองก็จะไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงความเดือดร้อนจากภาวะเงินเฟ้อได้

เงินเฟ้อเป็นผลพวงของความไม่สมดุลระหว่างความต้องการใช้กับความสามารถในการผลิตสินค้าและบริการ การแก้ปัญหาเงินเฟ้อ คือ 1. เพิ่มความสามารถในการผลิตของประเทศ หรือการเพิ่ม ศักยภาพการผลิต (Potential GDP) 2. ลดความต้องการใช้ลง หรือทำให้เศรษฐกิจขยายตัวน้อยลง เพื่อไม่ให้เกิดความไม่สมดุลของความต้องการใช้สินค้ากับความสามารถในการผลิตสำหรับในระยะสั้น ถ้าความไม่สมดุลดังกล่าวมีมากขึ้น จนสร้างแรงกดดันต่อเงินเฟ้อแล้ว การแก้ปัญหาโดยการเพิ่มศักยภาพในการผลิต (Potential GDP) จะทำได้ยก รัฐบาลจำเป็นต้องใช้นโยบายเศรษฐกิจมหภาค อาทิเช่น นโยบายการคลังแบบตึงตัว โดยการเพิ่มภาษีหรือลดรายจ่ายลง

หรือนโยบายการเงินแบบตึงตัวโดยการขึ้นดอกเบี้ย ไม่ว่าจะใช้นโยบายการเงินหรือการคลังเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อที่จะมีผลกระทบต่อข้างเคียง ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัวลง

การว่างงาน

มีการแบ่งการว่างงานออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือการว่างงานโดยเปิดเผยและการว่างงานแอบแฝง การว่างงานโดยเปิดเผย จะมีบุคคลที่ว่างงานโดยเปิดเผยอันหมายถึงบุคคลที่ไม่ได้ทำงานในช่วงระยะเวลาที่สำรวจการมีงานทำ ซึ่งเขาอาจจะว่างงานชั่วคราวหรือว่างงานเป็นระยะเวลานานๆก็ได้ซึ่งลักษณะการว่างงานโดยเปิดเผยมีเหตุปัจจัยหลายประการคือ การว่างงานชั่วคราวเป็นการว่างงานในระยะเวลาสั้นๆ เนื่องจากกำลังรอบรรจุหรือกำลังอยู่ระหว่างย้ายงาน หรือเนื่องจากคนงานไม่รู้แหล่งที่มีงานทำ หรืออยู่ระหว่างการนัดหยุดงานระยะสั้นๆหรืออยู่ระหว่างการเจ็บป่วยเป็นต้น ซึ่งการว่างงานดังกล่าวเป็นการว่างงานเพียงระยะสั้นๆไม่เป็นปัญหาเศรษฐกิจที่รุนแรง ส่วนการว่างงานตามฤดูกาลนั้นหมายถึงการว่างงานที่เกิดขึ้นเนื่องจากการผลิตสินค้าบางชนิดต้องทำเป็นฤดูกาลเช่นการเพาะปลูก และการก่อสร้างเป็นต้น การเพาะปลูกมักจะทำกันในช่วงฤดูฝน ส่วนการก่อสร้างมักจะทำกันในช่วงฤดูร้อน ดังนั้นเมื่อถึงฤดูกาลผลิต บุคคลจะมีงานทำ แต่เมื่อสิ้นสุดฤดูกาลบุคคลเหล่านั้นจะว่างงานเช่น ชาวนาจะเริ่มมีงานทำเมื่อย่างเข้าฤดูฝนแต่จะว่างงาน ประมาณ 2-3 เดือนหลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว

นอกจากนี้ก็ยังมีการว่างงานเนื่องจากโครงสร้างของเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่นการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการผลิต รสนิยมของผู้บริโภค กรรมวิธีในการผลิตและขนาดของประชากร เป็นต้น กล่าวคือ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในการผลิต เนื่องจากรสนิยมของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีการผลิตสินค้าบางชนิดเพิ่มขึ้น แต่ลดการผลิตสินค้าบางชนิดลง ทำให้ผู้ที่เคยทำการผลิตสินค้าชนิดนั้นอาจไม่สามารถโยกย้ายไปทำงานผลิต สินค้าที่ผู้บริโภคกำลังต้องการได้จึงกลายเป็นคนว่างงาน หรือการเปลี่ยนแปลงในกรรมวิธีที่ใช้ในการผลิตทำให้มีการใช้กรรมวิธีใหม่ๆ ในการผลิตแทนการใช้กรรมวิธีเดิมดังนั้น คนงานที่คุ้นเคยกับกรรมวิธีการผลิตแบบเก่าอาจไม่สามารถปรับตัวเข้ากับ กรรมวิธีการผลิตแบบใหม่ได้ ต้องถูกปลดออกจากรางานและต้องกลายเป็นคนว่างงาน หรือเมื่อประชากรเพิ่มขึ้นในอัตราสูงเป็นระยะเวลานานๆทำให้มีคนอยู่ในวัยทำงานมาก ในขณะที่การจ้างงานมิได้เพิ่มขึ้นเท่าที่ควร คนก็จะว่างงานเป็นจำนวนมากขึ้น

การว่างงานเหล่านั้นถือได้ว่าเป็นการว่างงานเนื่องจากโครงสร้างของเศรษฐกิจ นอกจากนี้การว่างงานโดยเปิดเผยยังมีสาเหตุเนื่องจาก วัฏจักรเศรษฐกิจ อันหมายถึงการว่างงานที่ผันแปรไปตามวัฏจักรเศรษฐกิจ โดยวัฏจักรเศรษฐกิจแบ่งออกได้เป็นระยะต่างๆได้แก่ ระยะเศรษฐกิจรุ่งเรือง ระยะเศรษฐกิจหดตัว ระยะเศรษฐกิจตกต่ำ ระยะเศรษฐกิจฟื้นตัว และวนเวียนกลับมาเป็นระยะ

เศรษฐกิจรุ่งเรืองและระยะอื่นๆต่อไป ในช่วงระยะเศรษฐกิจรุ่งเรือง รายได้ประชาชาติ การผลิตและการจ้างงานจะขยายตัว การว่างงานจะน้อย แต่จะเพิ่มขึ้นเมื่อเข้าสู่ระยะเศรษฐกิจหดตัว และการว่างงานจะมีมากในระยะเศรษฐกิจตกต่ำ เนื่องจากในระยะดังกล่าวปริมาณสินค้าที่ขายไม่ออกมีมาก ทำให้ผู้ผลิตต้องลดการผลิตและลดการจ้างงาน แต่การว่างงานจะลดลงเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวและการว่างงานจะน้อยลงในระยะ เศรษฐกิจรุ่งเรือง วนเวียนต่อไปเช่นนี้เรื่อยๆ และสุดท้ายก็ มีการว่างงานโดยเปิดเผยเนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งหมายถึงการว่างงานที่เกิดขึ้นเนื่องจากการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการผลิตและเทคโนโลยีใหม่นั้นเป็นเทคโนโลยี ที่ประหยัดการใช้แรงงานคน เช่นเครื่องจักร เครื่องทุ่นแรงต่างๆ เมื่อมีการนำเครื่องจักร ดังกล่าวมาใช้ในการผลิตมากขึ้นความต้องการใช้แรงงานในการผลิตก็ไม่เพิ่มขึ้น หรืออาจจะลดน้อยลงกว่าเดิมและยังประชากรเพิ่มขึ้นมาก ก็จะทำให้การว่างงานของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

นอกจากการว่างงานโดยเปิดเผยแล้วก็ยังมี*การว่างงานแอบแฝง* ซึ่งบุคคลที่ว่างงานแอบแฝงหมายถึง บุคคลที่เมื่อดูเผินๆจะไม่เห็นว่าเขาเป็นคนว่างงาน เพราะเขายังคงมีงานทำ แต่เป็นการทำงานต่ำกว่าระดับความรู้ ความสามารถหรือเป็นการทำงานที่ไม่ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น การว่างงานแอบแฝงนี้บางทีมักเรียกว่าการทำงานต่ำกว่าระดับ ในทางเศรษฐศาสตร์เรารู้ว่าเมื่อมีการว่างงานแอบแฝงเกิดขึ้นในการทำงานอย่างใด อย่างหนึ่ง ซึ่งมีคนงานหลายคนร่วมกันทำงาน ถ้าได้มีการโยกย้ายคนงานออกเสียจำนวนหนึ่ง ผลผลิตรวมที่ได้รับก็ยังคงเท่าเดิม แสดงว่าคนงานที่โยกย้ายออกไปนั้นให้ผลิตภาพหน่วยสุดท้ายเท่ากับศูนย์ ดังนั้น การทำงานของเขาจึงไม่ได้มีผลทำให้ผลผลิตรวมเพิ่มสูงขึ้น และเมื่อโยกย้ายคนงานออกไปก็ไม่ได้ทำให้ผลผลิตรวมลดลง การว่างงานแอบแฝงมักจะมียู่มากในการทำงานที่มีลักษณะเป็นการช่วยกันทำงาน โดยไม่มีการจ่ายค่าแรงตอบแทน แต่อาศัยการแบ่งปันผลผลิตร่วมกัน เช่นการทำงานโดยอาศัยแรงงานจากสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น การทำงานในลักษณะดังกล่าวจึงอาจใช้คนทำงานจำนวนมากเกินความจำเป็น แต่ละคนอาจทำงานน้อยชั่วโมงเกินไป และ ถ้าครอบครัวเป็นครอบครัวขนาดใหญ่แล้ว โอกาสที่จะมีการว่างงานแอบแฝงจะมีมากขึ้น และเนื่องจากการว่างงานได้แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ บางประเภทก็ไม่ก่อให้เกิดปัญหารุนแรง เช่นการว่างงานชั่วคราว แต่บางประเภทก็ก่อให้เกิดปัญหาที่รุนแรงเช่นการว่างงานเนื่องจากเกิดภาวะ เศรษฐกิจซบเซาหรือตกต่ำ การว่างงานเนื่องจากเกิดความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องมีนโยบายที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการว่างงานประเภทต่างๆ กล่าวคือการลดการว่างงานชั่วคราว สามารถทำได้โดยการให้บริการข่าวสารแก่คนงานและนายจ้างว่าที่ใดมีงานให้ทำ หรือที่ใดมีคนงานที่พร้อมจะเข้าทำงาน ให้สำนักจัดหางานทำหน้าที่เป็นตลาดแรงงานจัดให้นายจ้างและผู้ต้องการทำงาน พบปะตกลงว่าจ้างกันโดยสะดวก ประหยัด

ค่าใช้จ่ายและให้การแนะแนวเกี่ยวกับอาชีพ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้างและ
วางกฎเกณฑ์และขั้นตอน ต่างๆในการเรียกร้องค่าแรง เป็นต้น

ส่วนการลดการว่างงานตามฤดูกาลจะทำให้ได้โดยกระตุ้นให้คนงานทำงานอื่นๆ เมื่อสิ้น
ฤดูกาลการทำงานประจำ เช่น ส่งเสริมให้ชาวนามีงานทำตลอดทั้งปีโดยการปลูกข้าวปีละ 2 ครั้ง
หรือปลูกพืชหมุนเวียน เมื่อสิ้นสุดฤดูทำนา หรือให้ทำงานอย่างอื่นในชนบท เช่น สร้างถนน ขุดคู
คลองระบายน้ำ เป็นต้น การให้ ชาวนาทำงานอย่างอื่น เช่น เลี้ยงสัตว์ ควบคุมการทำนาไปด้วย ยัง
เป็นการช่วยลดการว่างงานแบบแฝงในภาคเกษตรกรรมลงได้ และทำให้ได้ผลผลิตจากการผลิต
สินค้าอื่นๆเพิ่มขึ้น โดยไม่กระทบกระเทือนการปลูกข้าว หรือ หากว่าเป็นการว่างงานที่เกิดจาก
ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทำให้มีการใช้ เครื่องจักรแทนแรงงานคนนั้น จะต้องดูว่าเกิดจาก
สาเหตุใดจึงทำให้ผู้ผลิตหันมาใช้เครื่องจักรแทนการใช้คน งานซึ่งประเทศมีอยู่มาก ซึ่ง อาจจะเป็น
เพราะคนงานรวมกันเรียกร้องค่าแรงสูงมากเกินไปก่อความยุ่งยากบ่อยๆ เช่นนัดหยุดงาน อัตรา
ดอกเบีย้ต่ำเกินไป จึงกระตุ้นให้มีการกู้ยืมเงินมาซื้อเครื่องจักรมากขึ้น หรือรัฐบาลเก็บภาษีนำเข้า
เครื่องจักรต่ำเกินไป เป็นต้น การลดการว่างงานเนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีจึงต้อง
แก้ไข ในเรื่องต่างๆดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันจะต้องมีการฝึกหัดอบรมคนงานให้มีความรู้
ความสามารถ เพื่อจะได้สามารถโยกย้ายไปทำงานใน โรงงานอื่นๆหรืออาชีพอื่นๆที่ยังต้องการคน
งานประเภทต่างๆได้

รูปภาพที่ 3.1 : อัตราเงินเฟ้อและอัตราการว่างงาน

จากภาพแสดงถึงอัตราเงินเฟ้อและอัตราการว่างงานของประเทศไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา
จากความต้องการศึกษาตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญ 2 ตัว ที่มีการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่

ให้ผลที่ไม่สอดคล้องกันหรือ มีความขัดแย้งกัน ในช่วงปีที่ผ่านมาเงินเฟ้อในประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำมากภายหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจการเงิน และเมื่อเริ่มใช้นโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ ภาวะการณ์ดังกล่าว เอื้อให้การดำเนินนโยบายการเงินมีลักษณะที่ผ่อนปรนสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในช่วงปีกว่าที่ผ่านมา เศรษฐกิจได้มีการขยายตัวในเกณฑ์ดีอย่างต่อเนื่อง และอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา ปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็วตามราคาสินค้าทั่วไป และราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ปรับสูงขึ้น ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเริ่มปรับตัวตาม ในส่วนของอัตราเงินเฟ้อทั่วไป หรือ Headline inflation คาดว่าปีนี้ จะติดลบมากขึ้นกว่าที่คาดไว้เดิมเล็กน้อยที่ -1.5 - 0.0% จากเดิมที่คาดว่าจะอยู่ระหว่าง (-1.0) - (1.0)% ขณะที่อัตราการว่างงานของประเทศไทยในช่วงปีที่ผ่านมาโดยเฉพาะปัญหาการว่างงาน จากเดิมในช่วงเกิดวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปลายปี 51 ที่เคยคาดการณ์ว่าจะมีคนว่างงานมากถึง 2 ล้านคน แต่ขณะนี้อัตราการว่างงานได้ลดลงเข้าสู่ระดับปกติที่มีคนว่างงาน 3-4 แสนคน ซึ่งอาจเป็นช่วงฤดูการโยกย้ายแรงงาน ตัวเลขของตัวแปรทั้งสองตัวแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องตามทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ของเงินเฟ้อและการว่างงานในระยะสั้นในช่วงแรก คือ การมีเสถียรภาพของระดับราคาต้องยอมให้เกิดการว่างงานที่เพิ่มสูงขึ้น หรือ ถ้าต้องการลดการจ้างงานก็ต้องปล่อยให้ราคาสินค้าสูงขึ้น และความสัมพันธ์ของทั้งสองตัวแปรในระยะหลังเป็นไป ความสัมพันธ์ของเงินเฟ้อและการว่างงานในระยะยาว เป็นภาวะที่เรียกว่า Stagflation ซึ่งภาวะเงินเฟ้อ (Inflation) ที่สูงขึ้น ควบคู่กับการลดลงของผลผลิต และการว่างงานที่เพิ่มขึ้น (Unemployment)

แนวทางในการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ ถ้าเกิดจากระดับอุปสงค์รวมที่มากเกินไป รัฐบาลต้องลดระดับอุปสงค์มวลรวมในระบบเศรษฐกิจ โดยการใช้นโยบายการเงิน เช่น การขายหลักทรัพย์ของรัฐบาล การเพิ่มอัตราซื้อลดจากธนาคารพาณิชย์ การเพิ่มอัตราเงินสำรองตามกฎหมาย หรือ การควบคุมเครดิตบางด้าน เช่น เครดิตเพื่อการบริโภค เหล่านี้เพื่อเป็นการลดระดับการใช้จ่ายในแต่ละภาคส่วนของเศรษฐกิจ และลดระดับอุปสงค์มวลรวมของระบบเศรษฐกิจให้ลดลง และการใช้นโยบายการคลัง เช่น การลดค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการต่างๆ รวมถึงค่าใช้จ่ายในรูปเงินโอนต่างๆ ของรัฐบาล รวมถึง การใช้มาตรการเกี่ยวกับค่าจ้าง เช่น ควบคุมค่าจ้างขั้นต่ำให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม หรือ ถ้าหากเป็นปัญหาที่อุปทานมวลรวมต่ำเกินไป อันเกิดจากปัญหาต้นทุนการผลิตทำให้หน่วยผลิตต่างๆลดการผลิตลง รัฐบาลอาจแก้ปัญหาโดยให้แรงจูงใจในด้านภาษีแก่ผู้ผลิต เช่น ภาษีวัตถุดิบนำเข้า เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตลง การให้เงินช่วยเหลือ หรือให้เงินอุดหนุนกิจการบางประเภท หรือ การช่วยแบกเบาะภาระต้นทุนการผลิตในส่วนของสาธารณูปโภคบางรายการ

มาตรการการแก้ปัญหาการว่างงาน การแก้ไขปัญหาการว่างงานของระบบเศรษฐกิจในแง่ของการจัดการตลาดมวลรวม อาจกระทำไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ เช่น การใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย หรือใช้นโยบายการคลังแบบขยายตัว เพื่อกระตุ้นการผลิต การจ้างงาน ในกรณีที่มีการว่างงานมาก รัฐบาลอาจช่วยเหลือผู้ว่างงานตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น อาจะจัดหาสิ่งจำเป็นพื้นฐาน บริการทางการศึกษา เพื่อช่วยเหลือให้กลุ่มผู้ว่างงานมีการครองชีพที่ดีขึ้น หรือ การใช้นโยบายการกระจายรายได้ให้ทั่วถึงทัดเทียมกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved